

PROBLEMATIKA POHŘEBNICTVÍ

1) PROVOZNÍ ŘÁDY

Povinnost vypracování provozního řádu je dána novelou zákona č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, která vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 193/2017 Sb.

Povinnosti provozovatelů:

Provozovatel pohřební služby

- **dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o pohřbnictví je provozovatel pohřební služby** povinen před zahájením provozu vydat řád pro provoz pohřební služby, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí (KHS), zveřejnit ho na viditelném místě a vykonávat živnost v souladu s ním; obdobný postup je při každé změně řádu pro provozování pohřební služby.

Obsah provozního řádu dle § 7a zákona o pohřbnictví

- rozsah poskytovaných služeb,
- povinnosti vypravitele pohřbu v souvislosti s chováním v místnosti pro úpravu těla zemřelého a uložení lidských pozůstatků do rakve, se zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení pohřební služby jinými osobami,
- postup při ukládání lidských pozůstatků ve stavu pokročilého rozkladu do rakve a postup při jejich přepravě,
- způsob uložení a evidence přepravovaných lidských pozůstatků a lidských ostatků od jejich převzetí až po uložení do hrobu nebo hrobky, případně předání provozovateli krematoria nebo k provedení balzamace nebo konzervace v minimálním rozsahu stanoveném v § 7 odst. 1 písm. j),
- postup při provádění dezinfekce provozních prostor, místnosti pro úpravu těla zemřelého, chladičoho a mrazicího zařízení, pracovních pomůcek a vozidel určených k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků,
- způsob výzvy, převzetí a lhůtu k předání urny s lidskými ostatky vypraviteli pohřbu.

Provozovatel krematoria

- **dle § 14 odst. 3, písm. b) zákona o pohřbnictví je provozovatel krematoria** povinen před zahájením provozu vydat řád **krematoria**, který musí být schválen KHS, zveřejnit ho na viditelném místě a krematorium provozovat v souladu s tímto řádem, obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu krematoria.

Obsah dle § 15 zákona o pohřbnictví

- postup při přijímání lidských pozůstatků a lidských ostatků ke zpopelnění, včetně druhů rakví, které je možné zpopelňovat,
- způsob evidence lidských pozůstatků a lidských ostatků do zpopelnění,
- povinnosti návštěvníků krematoria v souvislosti s pořádkem v krematoriu, zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení krematoria,
- způsob uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků,
- podmínky zpopelňování lidských pozůstatků a lidských ostatků,
- způsob ukládání lidských ostatků do uren,
- uskladnění a předávání uren s lidskými ostatky,

- h) způsob výzvy a převzetí urny s lidskými ostatky a lhůtu k jejímu předání vypraviteli pohřbu nebo provozovateli pohřební služby.

Schvalovací proces:

- Ve věci schválení řádu pro provoz pohřební služby, řádu krematoria je vedeno správní řízení dle správního řádu.
- Žadatel předloží žádost, lze využít formulář žádost na stránkách www.khslbc.cz, záložka „ke stažení“, název „podání“.
- Součástí žádosti je jeden výtisk příslušného řádu.
- Žádost, zpracovaný řád, případně plnou moc k zastupování, předá provozovatel na KHS a to
  - o osobně
  - o poštou
  - o datovou schránkou
  - o elektronicky s elektronickým podpisem
- Po posouzení žádosti a zhodnocení splnění výše uvedených povinností vydá KHS rozhodnutí o schválení řádu pro provoz pohřební služby, řádu krematoria.
- Předložený výtisk řádu zůstává ve spisu KHS.

Termín předložení řádu ke schválení je do 1 roku ode dne nabytí účinnosti novely zákona, tj. do 1. 9. 2018.

2) DEZINFEKCE

Výklad pojmu

- soubor opatření ke zneškodňování mikroorganismů pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů
- přerušení cesty nákazy od zdroje ke vnímavé fyzické osobě

Dle § 7 odst. 1 písm. l zákona o pohřebnictví povinnost provádět dezinfekci

- provozních prostor
- místnosti pro úpravu těla zemřelého
- chladících a mrazících zařízení
- pracovních pomůcek
- vozidla/vozidel určené k přepravě lidských pozůstatků a lidských ostatků

Dezinfekční prostředky

U nich nutné řešit:

- spektrum účinnosti, účinnou látku
- návod na použití
- podmínky skladování
- expiraci
- symbol rizikovosti – nebezpečnou vlastnost (toxicita, žíravost...)
- ochranné osobní pracovní prostředky

Pokud jde o dezinfekční prostředek, který je klasifikován jako toxický nebo žíravý je povinnost dle § 44a odst. 7 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- vypracovat Písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nimi (pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví, předlékařskou první pomoc, ochranu životního prostředí)
- projednání text pravidel s KHS
- zajistit dostupnost pravidel zaměstnancům na pracovišti

3) KATEGORIZACE PRACÍ

Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikovosti pro zdraví se práce zařazují do čtyř kategorií. Povinnosti ukládá § 37 č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- u prací kategorie 2 musí zaměstnavatel zařazení těchto prací oznámit na KHS,
- u prací rizikové kategorie 3, 4 musí zažádat o zařazení na KHS,
- faktory, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců u pohřebnictví - biologické činitele, chemické látky senzibilizující, celková fyzická zátěž, pracovní poloha, psychická zátěž (pokud probíhá práce v noci),
- rizikovost faktorů pro zdraví - rozsah poskytovaných služeb.

Kritéria pro zařazení faktorů pracovních podmínek do jednotlivých kategorií jsou uvedeny ve vyhlášce č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazení prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologického expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů.

4) PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ SLUŽBY (PLS)

Povinnost zaměstnavatele je dle § 54 odst. 2 písm. a), b) § 55 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů:

- mít uzavřenou písemnou smlouvu o poskytování PLS pro práce v kat. 1,2,3,4,
- vést dokumentaci o PLS,
- při zařazování zaměstnanců k práci postupovat dle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti,
- odesílat zaměstnance k pracovnělékařské prohlídce a vybavit jej žádostí o provedení této prohlídky.
- u zaměstnanců vykonávající práce kat.1 může na základě písemné žádosti provádět PLS prohlídky jejich registrující lékař

Pracovnělékařské prohlídky

- **Vstupní** – vždy před nástupem do práce k ověření zdravotní způsobilosti k práci
- **Periodické** v termínech dle kategorie práce:
  - o kat.1 - 1x za 6 let nebo 1x za 4 roky u osob nad 50 let
  - o kat.2 - 1x za 4 roky nebo 1x za 2 roky u osob nad 50 let
  - o kat.3 - 1x za 2 roky
  - o kat.4 - 1x za 1 rok
- **Mimořádné** ověření zdravotní způsobilosti při podezření, že došlo ke změně zdravotní způsobilosti k práci, z důvodu nemoci delší než 8 týdnů, přerušení práce na dobu delší než 6 měsíců z jiných důvodů
- **Výstupní** – pouze u rizikových prací kat. 2R,3, 4, dále v případě pokud zažádá zaměstnavatel nebo zaměstnanec

5) ODPADY

Dle § 12 odst. 3 zákona č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

je převzetí odpadu do svého vlastnictví oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle

§ 14 odst. 2, nebo provozovatelem zařízení podle § 33b odst. 1 písm. b) nebo za podmínek stanovených v § 17 též obec.

6) VODA

Povinnost provozovatele pohřební služby mít vybavenou místnost pro úpravu těla zemřelého dle **§ 7 odst. 1, písm. h zákona o pohřbnictví**

- mít zajištěnou teplou a studenou vodu
- možnost povolení vody jiné jakosti → podlimitní hodnoty mikrobiologických ukazatelů, závislost na druhu činnosti a účelu užití vody

Červenec, 2018

Ing. Jana Loosová, Ph.D.
ředitelka odboru hygieny obecné a komunální